

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכיר
למליץ

הארי החי

פנינים נפלאים מתורתו של

המהר"א"ל צינץ

הגאון הביאריה לייב צינץ זי"ע מפלאצק

מכון להוצאה הרשה ומפוזרת
של ספרי מהר"א"ל צינץ זי"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

גיליון שע"ה, פרשת מטות מסעי תשפ"ו

המשלח אחראי למעשי שליחו.

(מלא העמוד)

עשרים וארבעה אלף כנגד עשרים וארבעה אלף
וישלח אתם משה אלף למטה לצבא אתם ואת פינחס בן אלעזר הכהן
לצבא וכלי הקדש וחצצרות התרועה בידו (לא, ו).
רש"י מבאר על הכתוב "אתם ואת פינחס": מגיד שפינחס היה שקול כנגד כולם.
נראה לבאר זאת על פי כוח הרע של מדין: המדינים החטיאו עשרים וארבעה אלף איש משבט שמעון, ובמעשיהם אלו הוסיפו עוצמה ויתר שאת לכוח הרע. לפיכך, כאשר באו בני ישראל ללחום נגד כוח זה, היו זקוקים כנגדו לכוח כביר של עשרים וארבעה אלף צדיקים. מאחר שכל מחנה הצבא מנה שנים עשר אלף איש, הרי שפינחס - שהיה שקול כנגד כולם - השלים את המניין לכדי עשרים וארבעה אלף.

(מלא העמוד)

ברכה מיוחדת - שיהיו הערים "רק לשבת" ולא ערי מקלט
צו את בני ישראל ונתנו ללויים מנחלת אחזתם ערים לשבת... והיו הערים להם לשבת (לה, ב-ג).
לשם מה חוזר הכתוב על הביטוי "ערים לשבת" פעמיים?
ברם, התורה מלמדת אותנו כאן עומק: ערי הלויים שימשו בעת ובעונה אחת גם כערי מקלט לרוצחים בשוגג. השם יתברך, הרוצה רק בטובתם של ישראל, אומר כאן איפוא: מי ייתן ולא יקרו מקרים כאלה של רציחה בשוגג, ולא תהיינה הערים הללו צריכות לשמש מקום המוכן לפורענות ולנמלטים בגינה - אלא יהיו ללויים רק "ערים לשבת" ללימוד תורה ועבודת ה', בנחת ושלווה.

(מלא העמוד)

פניני דרוש

הייסורים בימי הגלות מסמנים - הישועה קרובה לבוא

הרופאים. כשהם באו עליו, החל בן המלך לרקוד ולשיר. סובביו חשבו שנתבלעה דעתו - כיצד הוא רוקד בעודו אפוף ייסורים? אך הוא השיב להם: "הלא עתה יודע אני כי נשלמה סאת ייסורי וקרובה ישועתי לבוא, ואיך לא אשיר ואזמר?"

והנמשל הוא בבני ישראל, בהם נתקיים הפסוק (דברים לב, טו) "וישמן ישרון ויבצעט". הם עלו ונתכסו בחטאים עד שחלילה עלולה הייתה לבוא עליהם כליה, אך ברוב רחמיו קבע ה' שילכו לגלות להתמרק מחטאיהם. הנביאים נתנו לישראל סימן: אם חלילה יחרב בית המקדש - זהו הסימן כי כבר נשלמה סאת ייסוריהם וחטאם קרוב להתכפר, והם עומדים לשוב אל נחלת אבותם.

לכן, כשאסף ראה את חורבן הבית, הוא אמר "מזמור". כשם שבן המלך שר בבואו עליו הייסורים הקשים מכל, כך אסף, בראותו כי "באו גוים בנחלתך", משורר ואומר: הנה הופיעו הסימנים שנתנו הנביאים, הנה קרובים חטאינו להתכפר ונשוב אל הקב"ה כבראשונה.

(קומץ המנחה - פרשת דברים)

מזמור לאסף, אלקים באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך (תהלים עט, א).
מעשה במלך שהיה לו בן יחיד ומפונק. לרוב תפנוקיו לא חסכו ממנו דבר, באוכל ובשתיה ובממתקים, עד שהשמן ותפח וסבל מחוליים קשים. כינס המלך את רופאיו, ולאחר שבדקו את הבן המפונק, הגיעו למסקנה פה אחד: לרוב משמניו הוא עלול ללקות במחלת לב חמורה, וכדי להירפא עליו לגלות מבית אביו לארץ רחוקה, שם יסבול ייסורים קשים ויוכה מכות נאמנות. רק כך יתדלדל בשרו, יכחשו משמניו, ותעלה רפואה למכתו בטרם ימות.

בן המלך נחרד, אמת - חפץ הוא להתרפא, אך חשש שמא לא יעצור כוח לעמוד בייסורים וימות מחמתם. הרופאים הרגיעוהו: "גם בהיותך בארץ גלותך, אביר ישגיח עליך בעין פקוחה לראות שלא תמות מהייסורים". ואף הוסיפו ונתנו לו סימן: כשיגיעו אליך ייסורים מסוימים, קשים ומרים במיוחד - דע שכלתה סאת סבלך, וקרובה רפואתך וחזרתך לבית אביר. בן המלך יצא לגלות, וייסורים קשים באו עליו עד שחשך משחור תארו. והנה, לאחר תקופה ארוכה, הגיעו הייסורים המרורים שעליהם רמזו

חדש!

ניתן לשמוע בכל שבוע דבר תורה מרבנו המהר"א"ל צינץ על פרשת השבוע,

מפי המשפיע הרב הגאון רבי ברוך שוורץ שליט"א 08-8648989 שלוחה 5
מרבני המכון ומו"ץ באוצר הפוסקים

פניני המהרא"ל על פרקי אבות

- פרק ב' -

תפארת לעושיה' - אמנות התוכחה בדרכי נועם

איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם, כל שהיא תפארת לעושיה' (אבות ב, א).

במסכת תמיד (כח, א) אמר רבי: "איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם? יאהב את התוכחות". הפירוש הפשוט הוא שינהג להוכיח את חבריו אם יעשו עבירות. אך יש לבאר ששני הדברים - דברי רבי במסכת תמיד ודבריו במשנתנו - עניין אחד הם.

רבי מלמד במסכת תמיד שהדרך הישרה היא "לאהוב את התוכחות", ובמשנתנו הוא מבאר באיזו דרך עליו להוכיח. שהרי אפשר להוכיח על ידי אמירת דברים קשים ובוטים, ואפשר להוכיח בדרך נעימה: "לא נאה שאדם מכובד כמוך יעשה עבירה כזו".

על כך ביאר רבי: הדרך הישרה היא זו ש"תפארת לעושיה" - כאשר מצות התוכחה הופכת לתפארת למוכיח, דהיינו שהוא מוכיח בדרכי נועם. על ידי כך, התוכחה אינה גורמת לו להפוך לשונא על אלו אותם הוכיח, אלא אדרבה - הוא נעשה מפואר על ידם.

זהו אפוא הפירוש: "הדרך ישרה" שהיא "תפארת לעושיה" - היא מצות התוכחה, ובתנאי שתיעשה באופן שתהיה לו לתפארת בעיני הבריות, כך שלא ישנאוהו.

הנה ליטוש של הקטע, תוך שמירה על הסגנון הלמדני והדיוק בדברי הגמרא והמפרשים:

תורתן משתמרת ומלאכתן מתברכת

ולא עם הארץ חסיד (אבות ב, ה).

גם מי שזוכה לחלק בתורה על ידי החזקת תלמיד חכם, או על ידי קריאת שמע שחרית וערבית, אין די בזה כדי שייקרא "חסיד". כדי להיקרא חסיד, על האדם לעסוק בתורה בכל עת.

כך מתבאר לשון הגמרא (ברכות לב, ב) על חסידים הראשונים: לאחר שהגמרא ביארה שהם היו שוהים שעה קודם התפילה ושעה אחריה - ונמצא שהקדישו תשע שעות מהיום לתפילה - שאלה הגמרא: "תורתן היאך משתמרת ומלאכתן אימת נעשית?". והשיבה: "אלא מתוך שחסידים הם, תורתן משתמרת ומלאכתן מתברכת".

יש להבין את שינוי הלשון בדברי הגמרא: לגבי תורה נאמר ש"תורתם משתמרת" (ורש"י מבאר: בתוך ליבם שלא ישכחו), ולגבי מלאכה נאמר ש"מתברכת". מדוע?

התשובה היא שכדי לבוא למעלת חסידות של עסק בתפילה הנמשך תשע שעות ביממה, מוכרחים לומר שעסקו רבות בתורה קודם לכן. שהרי "כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו", ואת היצר הרע אפשר לנצח רק על ידי לימוד תורה. הרי שאלו שהם בדרגה כה גבוהה של תפילה - הם בהכרח בדרגה גבוהה מאוד של לימוד תורה, עד כדי שתורתם סדורה ומונחת להם בידם.

לכך שואלת הגמרא: "תורתם היאך משתמרת"? שהרי עיקר פעולתם לאחר שעסקו כה רבות בתורה הוא שתשתמר התורה בליבם, על ידי חזרה מתמדת שלא ישכחו. אבל לגבי המלאכה - שצריך להרוויח בה בכל יום - הרי שהיא הייתה "מתברכת". אין די בזה שתהיה "משתמרת", אלא שעל ידי עיסוק של זמן קצר בלבד במלאכה, הייתה שרויה ברכה מיוחדת במעשי ידיהם.

אשרי יולדתו: כוחה של ההשפעה בראשית החיים

אשרי יולדתו (אבות ב, ח).

הרע"ב מבאר שאמו של רבי יוחנן בן זכאי השתבחה בו משום שבזכותה החכים, שכן מיום שנולד לא הוציאה את עריסתו מבית המדרש כדי שלא ייכנסו באוזניו אלא דברי תורה.

כך מתפרש הפסוק במצוות הקהל: "הקהל את העם האנשים והנשים והטף... למען ישמעו ולמען ילמדו" (דברים לא, יב). וחז"ל שאלו: "טף למה באים?" והשיבו: "כדי ליתן שכר למביאייהם" (חגיגה ג, א).

הטעם הוא, כי על ידי שהטף ישמעו דברי תורה - יגדלו להיות חכמים, וכשהיו חכמים, מביאייהם - הם הוריהם - ישתבחו בהם.

כיצד הופכת הפעולה הגשמית לעבודת ה' תמידית

כל מעשיו יהיו לשם שמים (אבות ב, יב).

העושה את כל מעשיו לשם שמים - כגון שאכילתו נועדה כדי שיהיה לו כוח לעבוד את הבורא, ושנתו נועדה כדי שיהיה לו כוח ללמוד את תורת ה' ולא למילוי תאוות גרידא - הרי זה אדם המבואר בשולחן ערוך (אורח חיים סימן רל"א) כמי שעובד את בוראו תמיד.

אדם כזה בוודאי מגיע לו שכר בעבור כל מעשיו, גם עבור הפעולות הגשמיות ביותר, שכן כולם נעשו לשם שמים.

פניני ישועות

קניית הדירה הפלאית והתרומה להגדלתה!

מה שאירע מיד לאחר מכן השאיר אותנו נפעם. סמוך מאוד לרגע התרומה, החלו הדברים להסתדר באורח פלאי ובלתי מוסבר. דלתות שנראו נעולות נפתחו לרווחה, ושרשרת אירועים של השגחה פרטית מופלאה וגלויה התרחשה לנגד עיניו שלב אחר שלב. נגד כל הסיכויים והתחזיות - הוא זכה לחתום על חוזה ולרכוש דירה משלו!

בימים אלו, מתוך אמונה ברורה וניסיון אישי מוחשי, הוא יצר שוב קשר עם המכון. "אני עומד כעת בפני צורך להרחיב ולהגדיל את הדירה", הודיע בביטחון. "אחרי הנס הגלוי וההשגחה העצומה שראיתי בעצם הרכישה, חזרתי כדי לתרום שוב, מתוך ידיעה ברורה שמי שפתח לי את השער לקניית הדירה, יעמוד לימיני גם בהרחבת הגבולות!"

חלום רכישת הדירה נראה עבורו כיעד בלתי מושג. כמו משפחות רבות, גם יהודי יקר זה מצא את עצמו ניצב מול מחירי הדיר, כשהוא מגיע שוב ושוב למסקנה הכואבת כי אין שום דרך טבעית שבה יוכל אי פעם לרכוש קורת גג משלו. הפער בין יכולותיו לבין מחירי השוק נראה בלתי ניתן לגישור, והוא פשוט לא האמין שאי פעם יהיה שייך שיקנה דירה.

אך במקום לשקוע בייאוש, הוא החליט לעשות מעשה שמעל לדרך הטבע. הוא נחשף להבטחתו העצומה של רבנו המהרא"ל צינץ זי"ע לעמוד כמליץ יושר עבור המסייעים בהדפסת ספריו, ומיד פנה למכון. הוא הרים את תרומתו והקדיש את זכות הפצת התורה במפורש למטרה אחת - לזכות לסייעתא דשמיא ולקנות דירה.

ניתן להזמין חינם את ספרי רבנו לבתי מדרש וישיבות

08-864-89-89

ארה"ב: 718-2592395

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום
צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו